

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
8. AVG.
1996

Letnik 51
Štev. 32 (2871)

Cena 10 šil.
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Večina Avstrijcev proti vključitvi v Nato pakt

Na referendumu bi 60 odstotkov anketirancev glasovalo proti, toda dolgoročno večina vendar računa s pristopom.

Medtem ko je za Slovenijo edino še vprašanje, ali bo postala polnopravna članica Severnoatlantske vojaške zveze Nato še leta 1997 ali šele leta 1998, se Avstrijecem očitno tozadevno preveč ne mudi. Sodeč po rezultatu najnovejše ankete dunajskega dnevnika »Der Standard« se – vsaj v bližnji prihodnosti – nočejo posloviti od statusa nevtralne države, kajti če bi zdaj v Avstriji izvedli referendum, bi kar 60 odstotkov volilnih upravičencev glasovalo proti pristopu Avstrije k Natu, le 23 odstotkov pa bi bilo za.

Kljub tej zelo jasni izpovedi ankete glede takojšnjega pristopa k Severnoatlantski vojaški zvezi, pa je anketa hkrati pokazala, da večina Avstrijcev dolgoročno vendar računa s pristopom k tej vojaški zvezi. Tako je na vprašanje, ali se bo Avstrija nekoč vendar vključila

v Nato, 58 odstotkov povprašanih odgovorilo pritrdilno, samo 26 odstotkov pa jih je bilo mnenja, da se kaj takega nikdar ne bo zgodilo.

Zanimiv je tudi podatek, kako Avstrijci ocenjujejo pomen nevtralnosti svoje države. Samo 33 odstotkov jih je menilo, da se pomen nevtralnosti od njene razglasitve leta 1955 do danes ni spremenil, velika večina pa je bila drugačnega mnenja.

Zagovorniki pristopa Avstrije k Nato paktu so v prvi vrsti moški, predvsem starejši, večina njih pa vidi v tem vprašanju tudi povezovalno med aktualno razpravo o varnosti v Evropi in avstrijskim pristopom k Evropski uniji.

Nasprotniki pristopa pa so po raziskavi, ki jo je naročil »Der Standard« pri inštitutu za raziskovanje javnega mnenja »market«, mlajši in višje izobraženi ljudje. Prav ta del anketirancev pa je tudi izrazil mnenje, da bo Avstrija dolgoročno kljub vsemu postala polnopravna članica Nata.

Kot je znano, je razpravo o avstrijskem pristopu k Severnoatlantski vojaški zvezi v zadnjem času še posebej forsirala Ljudska stranka (ÖVP) na čelu s podkanclerjem Wolfgangom Schüsslom in obrambnim ministrom Wernerjem Fasslabendom (oba sta se odločno izrekla za čimprejšnji pristop), socialdemokrati (SPÖ) na čelu s kanclerjem Franzom Vranitzkyem pa so debato prekinili z ugotovitvijo, da bo zadeva aktualna šele po koncu vladne konference Evropske unije, torej ob koncu leta 1997 ali celo šele leta 1998. Socialdemokrati so ob tem tudi poudarili, da SPÖ nikakor ne bo zagovarjala pristopa k Natu, dokler ta ne bo dobila tudi nove vsebinske zasnove. Kaj takega pa da do slej ni opaziti.

Proti pristopu se najbolj odločno izrekajo Zeleni, medtem ko stališče Ljudske stranke podpirajo Haiderjevi svobodnjaki in tudi Liberalni forum.

I. L.



Prva slovenska bojna ladja

Slovenija ima odslej tudi vojno mornarico. Nekako 45 kilometrov dolgo slovensko obalo, Koprski zaliv in del Piranskega, varuje 25 metrov dolga patrolna ladja HVL 21 izraelske izdelave, ki lahko razvije hitrost do 40 vozlov in je zelo okretna. Slovenski obrambni proračun je stala 3,6 milijona dolarjev. Upravlja jo 13 častnikov in vojakov mornariškega odreda Slovenske vojske, poimenovali pa so jo po letovišču Ankaran. Dokler ne bodo zgradili posebnega vojaškega pomola v Ankaranu, bo privezana v koprski luki.

Ob splovitvi pretekli četrtek je obrambni minister Jelko Kacin dejal, da ladja ni namenjena le za bojno delovanje, temveč je uporabna tudi v miru za reševanja iz morja, ekološka posredovanja, pomoč pomorski policiji in drugim ladjam v slovenskih pristaniščih. Krst »Ankara« je bil ob izolskem pomolu, opravila pa ga je botra Vida Mašera Borovljek, sestra mornariškega častnika Jugoslovanske kraljeve mornarice Sergeja Mašere. J. R.

PRITISK EU IN ZDA

Bosanski Hrvati popustili

Stanje v Mostarju, kjer so bosanski Hrvati prignali napetost do skrajnosti, je spet zdrnilo ameriško diplomacijo. Vmešal se je sam predsednik Bill Clinton. Ključ za razrešitev konflikta med muslimani in Hrvati v etnično razdeljenem mestu je bil po njegovem mnenju pri hrvaškem državnem poglavarju Franju Tuđmanu. Njegova politika do BiH je namreč ta čas najbolj odločilna za uspeh ali neuspeh Daytonskega sporazuma, v predvolilnem obdobju pa tudi za predsednika Clintona. Tuđman je namreč v mostarskem konfliktu igral dvojno vlogo. Po eni strani je svetu obljubljal priznanje rezultatov junijskih volitev in sodelovanje Hrvatov v mestnem svetu, po drugi pa je podpiral njihove separatistične težnje, ki so pravzaprav stalnica njegove politike.

Na pritisk Evropske unije, upraviteljice Mostarja, je preteklo sredo prišla v Zagreb delegacija bošnjaške federacije, ob njej pa predstavnika EU in ZDA. Za Tuđmana je bila pravi šok zahteva podpredsednika Ejupa Ganića po razpustitvi hrvaške paradržave v BiH Hercegovosne. Pri tem ga je podprl tudi predstavnik EU Michael Steiner, nemški diplomat, ki je tudi sicer zelo ostro nastopil proti hrvaški politiki v Bosni. Pri tem je še zagrozil, da bo tudi Nemčija s Hrvaško ravnala ostreje, ko bo šlo za njeno vključevanje v Svet Evrope in približevanje EU. Za Tuđmana in Hrvaško torej zelo zaskrbljujoče grožnje nekdanje največje zaveznice in zagovornice!

Drugi šok je Tuđman doživel v Združenih državah. Tja je odletel v petek na povabilo, bolje poziv, Billa Clintona. Po spovedi, moralnem in političnem poduku, prepletenim z grožnjami o sankcijah, je tudi Clintonu obljubil ureditev razmer v Mostarju in razpustitev Hercegovosne. Že v soboto sta se v Hercegovino podala obrambni minister Gojko Sušak, po rodu Hercegovec, in zunanji minister Mate Granić, ki naj bi bosanske Hrvatce discipliniral na splošnem zboru Hrvaške demokratske skupnosti (Tuđmanove HDZ) v Neumu.

Ker v soboto do ultimativnega roka mostarski Hrvati v pogajanjih z muslimani še niso popustili, je EU napovedala umik svoje uprave iz Mostarja, mesto pa naj bi prišlo pod upravo mednarodnih sil v okviru Nata. Popravni izpit so Hrvati opravili zadnji trenutek v torek na silovit pritisk Franja Tuđmana. Ali so z njim vred držali fige v žepu, bo videti kaj kmalu. J. R.



»Show in zabava« na sejmu

»Shopping – doživetje na jugu Avstrije« je geslo letošnjega celovškega sejma potrošniškega blaga. Na skupni površini 100.000 kvadratnih metrov vabi nad 600 razstavljalcev iz manjših in srednjih podjetij. Število inozemskih podjetij je letos naraslo na 25 odstotkov, od teh pa prihajajo le štirje iz Slovenije, iz Hrvaške pa nobeden.

Predsednik sejma Walter Dermuth je opisal zastavljeni cilj ta-

kole: »Hočemo združiti ljudi na vseh področjih, hkrati pa skušamo pregnati skrb glede Evropske unije, tako da nastane pozitivno vzdušje med podjetniki in konzumenti.«

Tudi letos so poskrbeli za veliko število novosti, kot n. pr. »črkovni rally«, igra »Ali sprejemate stavo...?«, dnevi po težiščih in sejniščno parkirišče ob avtocesti v August-Jaksch-Straße, ...

Zelo obširno bodo letos obravnavali temo »odplake in kanal«. Diskusija o tem je na Koroškem trenutno zelo aktualna. Petek, 16. avgust, bo posvečen kanalu in odplakam. Obiskovalec sejma pa se ob raznih predavanjih in razstavah lahko obširno informira.

V soboto, 10. avgusta, bodo sejem slavnostno odprli, hkrati pa tudi na novo zgrajeni foyer na sejnišču. k. w.

KOMEMORACIJA ZA HERMANA VELIKA

Dvajset let je od tega...

Že dvajset let je minilo, odkar je umrl Herman Velik. Marsikdo se v dveh desetletjih izgubi v pozabi. Herman Velik se ni. Bil je preveč priljubljen, delaven, požrtvovalen. Ostal je v srcih svojih soobčanov, prijateljev, svoje družine.

Na spominski svečanosti ob njegovem grobu na selskem pokopališču se je preteklo sredo zbrala množica ljudi. Zapel je Obirski ženski oktet, dediščina njegovega prijatelja Valentina Polanška, pokojnemu in zbrani množici pa je spregovoril njegov stanovski prijatelj Tomaž Ogris.

Dvajset let je od tega, ko mi je pri kosilu zastal dih ob radijskem sporočilu, da je umrl Herman Velik. Mož, učitelj, župan, narodnjak, Velik ne le po imenu, temveč predvsem kot človek, je na lepem omahnil...

Bolečina se unese, če ne drugače, potem zato, ker se je navadiš. Žalost pa je ostala. To izpričuje spomin na človeka, ki ga v resnici ni mogel nadomestiti nihče.

Kaj je v življenju šestindeset let? Mislil bi, da si se s temi leti komaj izmotal iz mladostnega norenja. Hermanovo življenje pa je bilo tako polno. Potrebovali so ga, povsod so ga hoteli imeti...

Le kje Hermana nisi našel? Tako dober in človeški je bil.



Družina Hermana Velika v krogu prijateljev in znancev na komemoraciji

Jasno se je opredeljeval, so človeka pa ni sodil po pripadnosti ali nalepki, temveč po mislih, besedah in dejanjih. Herman je razumel celo to, da njega samega kdo ni mogel ali ni hotel razumeti.

Njegovo življenje je gorelo z velikim plamenom za druge. Za mnoge je ustvarjal zavetišče, toplino in dom. Skrbelo ga je, ko mu je za lastno družino primanjkovalo časa. S tem večjo ljubeznijo se ji je posvetil, kadar je bil doma. Tu je črpal moč, da je vse drugo zmogel. Nase, na svoje zdrave pa je pozabil...

Hermanov sopotnik in prijatelj od mladih nog je bil Valentin Polanšek...

Ko se je prijatelj Folti poslavljaj od prijatelja Hermana...

na, ni bilo prostora za cmeravotarnanje nad kruto usodo. Oporoka, ki jo je zapustil Herman, ni dopuščala brezdolja in malodušja. Tako mu je Polanšek zapisal v slovo: »Kot odkrit učitelj, zvest načelom resnice in pravice, si takoj opazil socialno podrejenost malega človeka. Kot vesten delavec na področju izobraževanja, prosvete in kulturnega udejstvovanja si ugotavljal, da sta materinščina in domača slovenska pesem zaklad, ki ga je treba obvarovati. Kot dosleden človekoljub si uvidel, da je treba prevzeti odgovornosti in delati, delati – za rojaka, za sočloveka, za vse dobre ljudi, kar jih na svetu živi.« – To zavezuje vsakogar, ki mu je Herman Velik blizu...

PO SCHENGENU

Mejni organi ovirajo sodelovanje



Avstrija v EU, na meji s Slovenijo pa težav kot še nikoli

Kar precej težav nastaja z dosledno, pogosto pa tudi pretogo in zakonsko vprašljivo mejno kontrolo avstrijske žandarmerije po uvedbi schengenskega sporazuma. Kot sta pretekli teden na tiskovni konferenci povedala tajnik Enotne liste Rudi Vouk in poslovodja Slovenske gospodarske zveze Jozi Picej, je bilo v zadnjem času kar nekaj primerov, ko so prometni organi zavrnili vstop slovenskih državljanov v Avstrijo in jim v potni list celo vtisnili »zurückgewiesen«, kar pomeni prepoved vstopa za eno leto. To se je na Ljubelju zgodilo tudi znanemu Alpskemu kvintetu, ko je potoval na gostovanje v Grebinj, češ da njegovi člani nimajo delovne vize.

Ob taki obravnavi se lahko resnično vprašamo, kako bo

narodna skupnost ohranjala kulturne in gospodarske stike z matičnim narodom v Sloveniji, kar ji zagotavlja celo Konvencija o človekovih pravicah Sveta Evrope.

Rudi Vouk je ob tem napovedal, da bo Enotna lista predlagala socialnemu in notranjemu ministrstvu, da med delovne vize oproščene uvrsti tudi posameznike in skupine, ki delujejo in gostujejo kot pomoč matičnega naroda med slovensko narodno skupnostjo na Koroškem.

Ob tem pa vsa slovenska društva opozarjamo, da morebitna gostovanja posameznih umetnikov ali skupin pravočasno prijavijo pri delovnem uradu. Obrazec za prijavo prejmejo pri Enotni listi in Slovenski gospodarski zvezi.

KRANJ

46. Gorenjski sejem spet vabi

V petek, 9. avgusta, bodo odprli največjo gorenjsko gospodarsko prireditel v Kranju – 46. Gorenjski sejem. Na njem letos sodeluje skoraj 800 razstavljalcev, tujih pa je 53 in prihajajo iz Nemčije, Avstrije, Italije, Makedonije in BiH. Razstavna površina znaša 60.000 kvadratnih metrov.

Široka ponudba

Letošnja ponudba razstavljalcev je zelo široka in nespremenjena: vse za dom – bela tehnika, pohištvo, akustika, tekstil, kuhinje, galanterija, usnje, prehrana, oprema za vrtničkarje, gostinska oprema in še marsikaj. Posebno atraktivna je ponudba najsodobnejše opreme za kmetijstvo in gozdarstvo ter avtomobilov. Izjemno zanimiva pa je ponudba kakovostnih in čudovito oblikovanih zlatarskih izdelkov obrtnikov in Zlatarne Celje. Ker je GS naravnani prodajno, je še posebej zanimiv za inozemske kupce, saj dobijo povrnjen davek.

Kulinarika in zabava

Posebnost sejma pa so že tradicionalni zabavni večeri, ki trajajo od 19. ure dalje. Na sporedu je pester zabavni program, ki ga letos spet oblikujejo naj-



Direktor Franc Ekar je predstavil Gorenjski sejem

popularnejše skupine zabavne in narodnozabavne glasbe. Poleg zabave so organizatorji poskrbeli za zelo bogato gostinsko ponudbo z izbranimi jedmi z žara in ražnja, morskimi specialitetami, domačo kuhinjo in mednarodno kulinariko. Obiskovalci z družinami pa imajo možnost za sprostitev na zunanjem zabaviščnem prostoru.

Poslovno informativno se bo na sejmu predstavila Avstrijska gospodarska zbornica in WIFI. Dolgoletni direktor GS v Kranju Franc Ekar je na tiskovni konferenci v Celovcu z zadovoljstvom ugotovil uspešen razvoj sejma v zadnjih letih ter

pozitivno ocenil sodelovanje s predstavniki koroškega gospodarstva in celovškega sejma. Organizatorji GS pričakujejo nad 100.000 obiskovalcev, med njimi naj bi jih bilo tudi nekaj tisoč iz Koroške. Pričakujejo pa seveda nove poslovne in prijateljske vezi, kar je prav gotovo potrdilo in zagotovilo za uspešen razvoj in prihodnost sejemске dejavnosti.

Otvoritev bo v petek, 9. avgusta, ob 10. uri. Sejem bo odprt od 9. do 19. ure, trajal pa bo do 18. avgusta. Vstopnina je 500 tolarjev. Za večerni zabavni program in zabavni park bo vstop prost!

M.Š.

PROBLEMI Z ODPADKI

Iskanje lokacije za sežigalnico

Pretekli petek je Delovna skupnost Koroška predelava odpadkov vabila na tiskovno konferenco, na kateri je njen poslovodja dipl. ing. dr. Karl Gruber predstavil delovanje DS v prvih stotih dneh njenega obstoja. Gre za načrtovanje nove sežigalnice odpadkov na Koroškem. Pogovarjali so se z občinskimi predstavniki, pri čemer se je izkristaliziralo 13 možnih lokacij. To so: Bekštanj, Beljak, Celovec, Kötschach-Mauthen, Liebenfels, Mölbling, Pliberk, Podkloster, Straja vas, Šentandraž, Šentvid, Spittal in Žrelec.

Stališče občinskih predstavnikov do sežigalnice je po besedah Gruberja nihalo med navdušenjem in kritično zadržanostjo. Kdo izmed njih si sežigalnico tako zelo želi, pri čem župani omenjenih občin seveda niso hoteli povedati.

V naslednjem času čakajo Delovno skupnost in strokovni svet, ki je bil ustanovljen v

podporo DS in čigar govornik je dipl. ing. Alfred Kropfitsch, poslovodja celovške zveze za obdelavo odpadkov, še pogovori s predstavniki 58 sosednjih občin. Nato bodo dobile občine oglase za pripravo na preizkus glede skladnosti z okoljem, pri kateri bodo lahko sodelovali vsi občani.

Po Gruberjevih podatkih bo preizkus glede skladnosti z okoljem za vsako posamezno lokacijo stal med 30 in 50 mio. šilingov. Stroške bodo prevzeli člani DS, to so Siemens, Draconconsult, Porr in Kelag.

Poleg lokacije je vprašljiv tudi še način sežiganja, pri čemer bodo odločali predvsem ekonomski kriteriji.

Priprave naj bi bile zaključene do junija naslednjega leta, nakar se bo začel v največ dveh občinah detajliran preizkus in če bo šlo vse po načrtu, bodo leta 2003 sežigalnico lahko odprli.

jo

Članstvo je neizogibno

Ni še dolgo tega, ko je socialdemokratski poslanec Cap s svojo izjavo, da naj Avstrija pristopi severnoatlantskemu paktu (Natu), razburil duhove. In že imamo vročo debato o nevtralnosti, o evropski integraciji, o skupni varnostni politiki, o bodočnosti Nata, o poklicni vojski in še o čem – vse to seveda perfektno pomešano, tako da je pogosto težko reči, za kaj sploh gre. Zato se mi zdi smiselno, da najprej razčistimo osnovne pojme.

NATO

Severnoatlantski pakt

Ustanovitev: 4. aprila 1949
Namen: Skupna obramba držav članic. V primeru agresije od zunaj morajo vse članice pomagati napadeni državi. Obseg in način pomoči določijo države same. Sklepa se soglasno s pravico veta.

Članice: Belgija, Danska, Francija, Grčija (od 1952), Islandija, Italija, Kanada, Luksemburška, Nizozemska, Norveška, Portugalska, Španija (od 1982), Turčija (od 1952), Velika Britanija, ZDA in Zvezna republika Nemčija (od 1955).

Avstrijski mit o večni nevtralnosti

Avstrija je 26. oktobra 1955 sklenila, da bo postala za stalno nevtralna. S tem je dobila po mednarodnem pravu določene pravice, a tudi dolžnosti. Prepovedano je dati prednost katerekoli konfliktnemu partnerju pri oboroženih spopadih. Sodelovanje s konfliktnimi partnerji je seveda dovoljeno, vendar morajo imet vsi enake možnosti. Tega se Švica dobro zaveda, saj je v večini vojn prodajala orožje sptim državam, in sicer vsem enako. Ali je to moralno, je drugo vprašanje. Nevtralnost tega pač ne izključuje.

Drugo je, da se nevtralna država ne sme včlaniti v noben vojaški pakt. Svojo nevtralnost



pa mora sama zavarovati z vsemi razpoložljivimi sredstvi, tudi vojaško.

Edina država, ki je vzela nalog resno, je bila Švica. Oborožila se je do zob in spremenila celotno državo v zaklonišče. Ima vojsko z najsodobnejšim orožjem, to pomeni, da investira v obrambo procentualno več kot dvakrat toliko kot Avstrija. Razen tega do danes konsekvntno odklanja vsakršno vojaško sodelovanje z drugimi državami, zato ni včlanjen niti v OZN.

Avstrija si je sicer zastavila za cilj slediti Švici, vendar je v vsem ostala na pol poti. Vojska ni bila nikdar zares v stanju braniti nevtralnost in tudi nesodelovanje v vojaškem smislu nismo nikdar vzeli resno. To se je začelo že par mesecev po sprejemu zakona o nevtralnosti, ko smo pristopili Združenim narodom. Če smo natančni, namreč to članstvo de facto onemogoča konsekvntno nevtralnost. Kajti po členih 25 in 2, odstavek 5 ustanovne listine OZN je Avstrija kot članica obvezana sodelovati pri vseh akcijah, ki jih sklene Varnostni svet OZN. Tako je bilo recimo v drugi zalivski vojni. Sicer je Avstrija takrat argumentirala, da je Irak z napadom na Kuvajt kršil mednarodno pravo in da do kršilcev zakonov ne more biti nevtralnosti. Vendar je treba vedeti, da OZN prepoveduje vsakršno nasilje, torej v vsaki vojni nekdo krši zakone in potemtakem nevtralnost ni nikdar dovoljena.

Že na enem samem primeru vidimo, da se Avstrija vseskozi nahaja v pravni dilemi, ki je doslej le zaradi pat pozicije obeh vojaških paktov ni občutila. Odkar pa je Varšavski pakt razpadel, se OZN vse bolj opira na strukture Nata (lastnih vojaških struktur namreč nima) in s tem se mora tudi Avstrija temu podrediti. Edina pravna alternativa bi bila izstop iz OZN.

Večina Avstrijcev te pravne situacije ne pozna in če se pri raznih povpraševanjih izreka toliko ljudi za nevtralnost, potem mislijo s tem zlasti mitolo-

gizirano večno nevtralnost, ki je sama po sebi porok za mir in

OVSE Organizacija varnosti in sodelovanja v Evropi

Ustanovitev: 21. novembra 1990

Namen: naslednica konference varnosti in sodelovanja v Evropi, kot je pogovorni forum s ciljem stabilnosti in varnosti v Evropi ter sodelovanja na področjih gospodarstva, znanosti, kulture, varstva okolja in razoroževanja. S pariško listino leta 1990 je dobila status mednarodne vladne organizacije. Sklepa se soglasno.

Članice: Vse evropske države ter Kanada in ZDA. Avstrija je včlanjena od vsega začetka.

blaginjo.

Evropska integracija

S članstvom Avstrije v Evropski uniji se je stvar še bistveno zakomplicirala. Kajti s svojim glasom za EU se Avstrijci nismo izrekli le za skupno tržišče in skupno valuto, temveč tudi za skupno zunanjo in varnostno politiko (v Avstriji znano pod kratico GASP: Gemeinsame Außen- und Sicherheitspolitik). To pomeni, da želimo poleg gospodarske integracije tudi varnostno, torej vojaško. In vseeno, kakšen bo nekoč ta skupni varnostni sistem, za nevtralnost tam ne bo mesta. To je bilo jasno že pred pristopom, vse ostalo je bila lažna propaganda. Prav tako lažna, kot če nekateri nižji uradniki danes pravijo, da lahko brez skrbi vstopimo v Nato in se nam ni treba bati tujih vojaških oporišč v Avstriji. Zato je treba toliko resneje preveriti alternative.

Kdor si danes ogleda varnostne strukture v Evropi, vidi, da poti mimo Nata in s tem mimo Washingtona ni. Dejanjsko je Nato edina organizacija

v Evropi, ki ima funkcionirajočo vojaško strukturo. In v tej strukturi imajo glavno besedo Američani, ki pač edini razpolagajo z vsemi potrebnimi sredstvi. Tudi če se v zadnjih letih ameriški vojaki vse bolj umikajo z evropskih tal in tudi če pomeni ponovna vojaška integracija Francije v Nato določeno evropeizacijo pakta, je eno jasno: brez ameriške tehnologije (predvsem na področju izvidništva) ne bo šlo.

Prav tako jasno je, da WEU

brez sodelovanja in podpore Nata ne more obstajati. Zato verjetno ne bo trajalo dolgo, dokler se bosta obe organizaciji zlili v eno. Torej je vsaka diskusija o tem, ali je bolje vstopiti v Nato ali samo v WEU, brez podlage.

Tudi OVSE ni zares alternativa, saj prav tako kot OZN nima lastnih vojaških struktur. Razen tega je vezana na soglasne sklepe vseh evropskih držav ter Kanade in ZDA in tako ne bo mogla nikdar postati več kot diskusijski forum, ki je sicer za stabilnost pomemben, vendar v primeru oboroženih konfliktov ni možnosti ukrepanja.

To so spoznale tudi države nekdanjega Varšavskega pakta. Saj vse zapovrstjo (izjema je le Rusija) stremijo za članstvom. Med državami, ki imajo najboljše možnosti za vstop, je tudi Slovenija, ki je glede na mednarodno vojaško sodelovanje med najaktivnejšimi.

Dejstvo je, da bodo že v naslednjem desetletju verjetno vse avstrijske sosedne države in morda Slovaške članice Nata. Najkasneje takrat pač tudi Avstrija ne bo imela več nobene druge izbire.

Kaj pa poklicna vojska? – Ta pa s pričujočo debato nima nobene zveze in o njej naj se diskuti-

Varnost ali kisle kumarice?

Avstrija doživlja zadnje tedne debato o varnostni politiki, ki je precej tipična za našo dežlico: iz raznih političnih taborov vržejo nekatere bolj ali manj prominentne osebnosti političnega odra par provokativnih floskul v množico atrakcije željnih novinarjev in sprožijo s tem prerekanje, ki poteka križem kražem, brez pravega reda in ne da bi sodelujoči zares vedeli, o čem debata sploh je. Čim se na tak način konstruktivna diskusija uspešno zaduši, imajo odločujoči proste roke za avtokratske odločitve in večina prebivalstva je vseeno mnenja, da je soodločala.

Tako je bilo npr. pri vstopu v EU. In tako naj bo očitno tudi z vstopom v Nato. Sicer se zaenkrat še večji del socialdemokratske stranke oz. njenega vodstva pretvarja, da zanje članstvo v Nato ne pride v poštev. A kdor si ogleda izjave Vranitzkega zadnjih petih let o tej temi, bo kmalu spoznal, da se to lahko hitro spremeni. Vprašanje je samo, kako dolgo bodo avstrijski volilci potrebovali, da se bodo odpovedali mitu o vsemogočni nevtralnosti. Ko bo tako daleč, bo SPÖ verjetno najbolj vneto zagovornica članstva v Natu.

Že res, da se tudi v tej stranki še kje najde kak pokončen zagovornik nevtralnosti. A v kontekstu ukazane strankarske linije so njihovi diskusijski prispevki pač le sentimentalno sanjarjenje. Tako recimo komentar ministra Einema, objavljen v časopisu DER STANDARD 2. in 3. 8. t. l., kjer si želi vrnitev k aktivni nevtralnostni politiki Kreiskega. Pozabi pa omeniti, da je za to potrebna samozavezna zunanja politika, ki se ne zmeni za ugovore drugih (gospodarsko močnejših) držav. Ko je Kreisky poskušal posredovati na Bližnjem vzhodu, se ni zmenil za noben tabu in se je pogovarjal tudi s »terroristično« PLO.

V današnji zunanji politiki kaj takega ni mogoče brez vnaprejšnjega usklajevanja z drugimi državami EU in predvsem s povpraševanji med volilci. V tem je razlika med državniki in politiki: državniki mislijo na prihodnjo generacijo, politiki na prihodnje volitve. In, roko na srce: preden si dovolimo še eno tako blamažo, ko nam jo je skuhal Mock v bivši Jugoslaviji, je bolje, da se takoj včlanimo v Nato in se za vselej odpovemo samostojni zunanji in varnostni politiki.

Jozi Wutte

POREČ '96

Sonce, morje in še kaj ... na primer slovenščina

Zveza slovenskih žena vsako leto pripravi letovanje otrok na morju. Tudi letos smo 19. julija odpotovali v Poreč, kjer smo ostali do 30. julija in se imeli sila prijetno.

Letos so otroci prvič imeli možnost, da se izpopolnjujejo v svoji materinščini. Ministrstvo za šolstvo Republike Slovenije je posredovalo tri pedagoge – profesorje slovenščine iz Ljubljane, ki so svojo nalogo zelo dobro opravili.

Vzgojiteljica Aleksandra

Bili smo v koloniji

V petek, 19. julija 1996, smo se ob 8. uri odpeljali iz Celovca v Poreč. Vozili smo se pet ur. V Poreč smo prispeli ob 13. uri. Prvi dan smo najprej pospravili svoje stvari v omare. Po kosilu smo se šli kopat. Voda je bila topla.

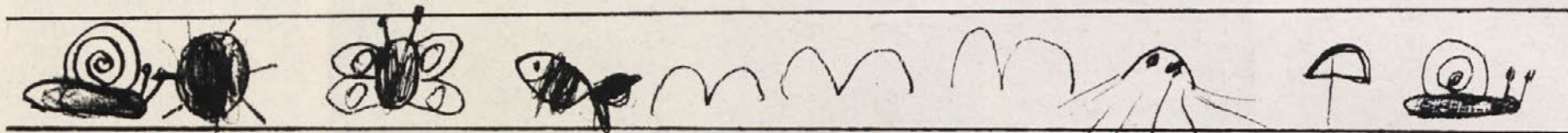
V soboto smo začeli s tečajem slovenščine. Tečaj smo imeli vsak dan. Tam smo risali, se pogovarjali, brali, poslušali kasete in pisali. Naučili smo se peti pesem »Črni muc, kaj delaš«.

Vsako dopoldne in popoldne smo hodili na plažo. Tam so nekateri plavali, nekateri so se sončili. Mathias in Milan sta lovila ribe. Ujela sta morsko mačko in morsko svinjo. Morskega psa nista ujela. Dvakrat smo šli v mesto. Tam smo jedli sladoled. Šli smo tudi v disko.

V koloniji mi je bilo všeč, včasih pa tudi dolgčas. Nekateri so pogrešali svoje starše.

Veselim se že srečanja s svojimi starši in prijatelji.

Napisala 3. skupina



Simona, 13 let

29. 7. 1996

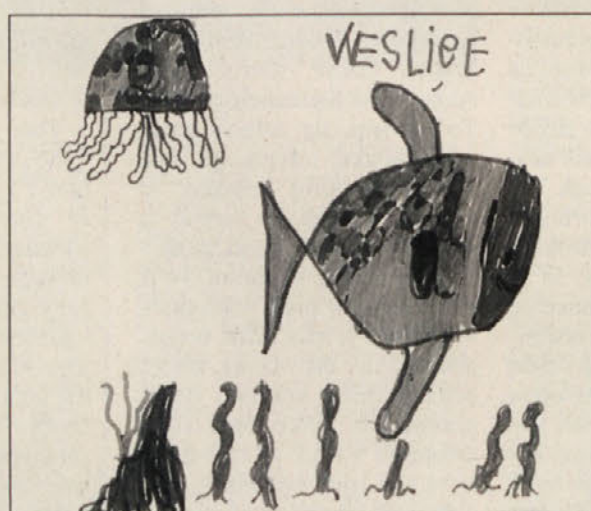
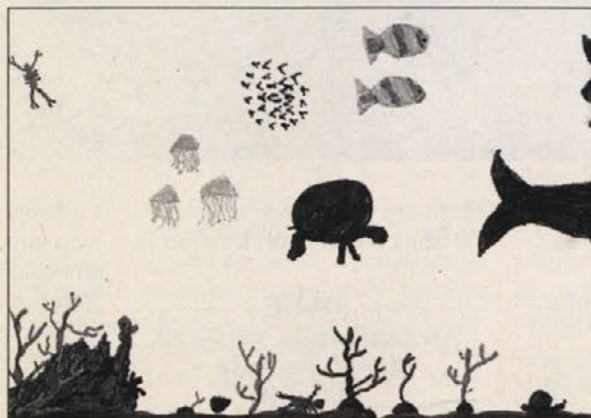
POREČ, kolonija

Odstčila sem se takoj, ko so me starši upraskali. Tudi moja prijateljica Mila se je zračno peljala. Kaj me je metilo, da smo imeli slovenščino. Tudi jed ni bila po mojem okusu. Kar v prvih dneh sem se sprijaznila z dekletki iz Maribora. Zelo dobro smo se zastopili. Tudi drugo leto bi prišla v Poreč. Kaj sem pozabila omeniti, da je bilo morje zelo lepo. In mi ni žal, da sem prišla sem, tudi s tovarišči Alexandro Malte smo se skupina zelo dobro razumela.



Mi smo bili v koloniji. Dva dan smo šli takoj v sobe, potem smo šli na kosilo. Po kosilu smo šli končno na plažo. Dvakrat smo šli v mesto. Tam pa smo gledali stvari. V četrtih smo imeli karaoke. Tam so mlajši otroci in starejši otroci peli razne pesmi, in za vse je bilo lučno. Enkrat smo izvolili mesto POREČ dva avstrijca SIMON in MATIJA sta bila prva in druga. Zelo pa spet 5 ur peljal, in končno spet doma.

Luka



STEFAN GOMER POREČ

28. 7. 1996

Neni se je v Poreču zelo dobro dopadla, ker veliko mojih prijateljev prišlo zraven. Dan sem šel zdej te čitnice v Poreč. Spornali smo veliko drugih otrok. Skrajni dan smo šli v DISCO. Neni se ni tako dopadla. Porečal smo šli tudi v mesto. Tudi kopali smo se veliko. Bilo zelo lepo.



(Dnevnik)

Anna

Petek, 19. 7. 1996

Danes smo prišli v Poreč. Šli na kosilo. Potem sem šla v sobo. Nato smo šli na plažo plavat. Zvečer gremo spat.

Sobota, 20. 7. 1996

Volamo in gremo na zajtrk. Potem imamo slovenščino. Nato smo šli na plažo. Zvečer gremo v disko.

Nedelja, 21. 7. 1996

Volamo in gremo jesti kruh. Nato gremo na kupovat. Potem gremo na kosilo. Zvečer smo šli v mesto. Tam smo jedli sladoled. Danes je bil lep dan.

Ponedeljek, 22. 7. 96

Šli na plažo. Pališ Mathia kupil an hamburger. Zvečer gremo spat.

Torek, 23. 7. 96

Danes smo šli na plažo. Tam smo plavali. Zelo pozno sem zasopala.

Sreda, 25. 7. 96

Na plaži sem gledala ribe. Kupila sem sladoled. Z Bianko sva igrali Kark. Zjutraj je bilo oblačno.



DOM SINDIKATOV / RAZSTAVA

»Niti začeli nismo živeti«

Približno 3000 otrok in mladincev med 10. in 25. letom starosti so v drugi svetovni vojni zapeljali v dva posebna koncentracijska taborišča za mladino – KZ Moringen in Uckermark. Vzroki za aretacijo so bili večinoma marginalni, a po nacional-socialističnem značaju veliki: odrekanje službe v Hitlerjugend (Hitlerjeva mladina) ali v Bund deutscher Mädchen (Zveza nemških deklet), tako imenovana nevzgojljivost, poslušanje določene glasbe (swing), kazenska soodgovornost družine, evgenični vzroki ipd.

Da so obstajala posebna mladinska koncentracijska taborišča, ve le redkokdo. To pa nenazadnje zaradi tega, ker so odgovorni tudi v povojnem času obstoj teh taborišč vestno zamolčevali in tako ponovno storili krivico tistim, ki so tam trpeli.

Dokumentacija v slikah v celovškem Domu sindikatov je potujoča razstava iz Nemčije, pripravilo pa jo je društvo »Lagergemeinschaft und Gedenkstätteninitiative Moringen e. V.«. »Niti živeti nismo začeli« naj bi spominjala in opominjala na grozote, ki so jih storili nedolžnim otrokom.

Razstava o mladini za mladino

Zelo slikovito in logično zgrajena razstava je posvečena žrtvam taborišč Moringen in Uckermark, namenjena pa je v prvi vrsti današnji mladini.

Slike, teksti in dokumenti v petih poglavjih pripovedujejo žalostno in grozovito zgodbo:



V treh etažah je dokumentirano trpljenje mladih v taboriščih

mladost v nacizmu, nastajanje taborišč za mladino, ki jo je treba »vzgojiti« na poseben način, pogoji v zaporu in desetletja, v katerih so izrinjali in omalovaževali to zgodovinsko resnico.

Nacisti so sistematično uničevali raznolikost med mladino, podložnike so vzgajali v strogo razčlenjenih skupinah HJ in BDM, ki jih je moral obvezno obiskovati vsak arijski otrok. V teh skupinah so mladini vbijali v glavo rasistično ideologijo in rasno sovraštvo.

Za sovražnika oz. »nearijske elemente« je bilo treba najti prostore, kjer se jih lahko izključi iz družbe. V tako imenovanih »vzgojnih taboriščih« je profesor Robert Ritter, ki je dobil naziv »kriminalbiolog«, delal svoje raziskave na ujetnikih. Izpostavil je ekspertizo o življenju in smrti in razvil teorijo o »biološki nizkotnosti« (biologische Verworfenheit), po kateri si je razlagal

vsako upiranje ali odpor.

Na »dnevnom redu« so bile grozote, ponižanja in mučenje otrok in mladincev kot v drugih taboriščih. Odgovorni esesovci pa so staršem pisali, da »dan odpusta iz vzgojnega taborišča še ni znan, zato naj zanj ne sprašujejo«. Kljub psihičnemu in fizičnemu pritisku, katastrofalnim higienskimi razmeram, lakoti ipd. so nekateri mladinci konec vojne le doživeli, vendar odškodnine v kakršnikoli obliki ni bilo. Ker niso bili izrecno antifašisti, niso bili kot žrtve v javnih manifestacijah proti fašizmu niti imenovani. V kroniki ob 1000-letnici mesta Moringen so še leta 1983 mimgrede pisali o neke vrste »zaščitnem taborišču za mladino«.

Razstava, ki je odprta celodnevno od ponedeljka do petka, je v Domu sindikatov na ogled še do konca avgusta.

Oglejte si jo z vašo mladino!

Katja Weiss

BIENALE SLOVENSKE GRAFIKE

Nagrada za Rudija Benetika!

Na 4. Bienalu slovenske grafike v Novem mestu je predsednik države Milan Kučan podelil visoko dotirane nagrade za izvirno avtorsko grafiko. Grand-prix, veliko nagrado Otočca, je prejel Zori Stančič, pet ex-quo nagrad Novega mesta pa so dobili Marjan Tršar, Jožef Muhovič, Samuel Grajfoner, Zdenka Golob in Rudi Benetik.

V bienalu je bila zastopana vsa vrhunska slovenska grafična smetana, od Bogdana Borčiča, Jožeta Ciuhe, Janeza Kneza, Lojzeta Logarja, Andreja Jemca do Valentina Omana.

Predsednik bienala Branko Suhy je na tiskovni konferenci med drugim dejal, da je »posebej vesel srečanja z novimi ustvarjalci in zanimivimi mladostnimi izzivi«. Milan Zinaić, novinar kulturne strani, je v »Dnevniku« 16. julija napisal: »... Tu pa je tudi niz zanimivih imen srednje in mlajše generacije grafikov, katerih dela zgovorno pričajo o raziskovalni vitalnosti celotne slovenske likovne scene. Najmarkantnejši med njimi se nam zdijo Rudi



Rudi Benetik

Benetik, Peter Ciuha, Samuel Grajfoner, Bojan Kovačič, Jožef Muhovič in Marija Stanič-Jenko ...«

Nagrajeni grafični list Rudija Benetika predstavlja »razširjeno« tehniko suhe igle. S pomočjo vrtalnega stroja je narahlo in z optimalnim občutkom pritiskal jekleni sveder ob mehko bakreno ploščo tako, da se je pokazala enakomerna ponavljajoča se sled svedra, ponazarja joč »polet očetovih čebelic« (tako tudi naslov grafike). V močno razgibanem grafičnem

polju poleti čebelja matica na klopčiče rojev čebel-delavk. Rittem roja je v stalnem begu po odmerjenem prostoru grafike. Roji so v malce pastoznem nanosu grafične barve s pomočjo mehke bombažne gaze. Nena vaden se zdi odtis treh različnih barv z ene plošče, ne da bi druga drugi jemala moč in čar.

Nagrajeno Benetikovo grafiko pa je odkupil prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor dunajске Albertine, za svetovno grafično zbirko tega svetovno znanega muzeja.

Bienale, ki je še na ogled v Dolenjskem muzeju do konca septembra, bodo razstavili med oktobrom in decembrom v Northern Arizona Art Museum v ZDA.

Rudi Benetik pa se v domači vasi Podjuna že ukvarja z deli za II. bienale male grafike v Vilnius, glavnem mestu Litve, ter za I. mednarodni natečaj za »Arte Correo« v Buenos Airesu v Argentini.

Slovenski vestnik čestita koroškemu umetniku Rudiju Benetiku za mednarodne uspehe in se veseli z njim!

V ČEPIČAH PRI GLOBASNICI

Nabrusimo kose

Še dobro uro pred napovedanim začetkom tradicionalne tekme koscev v Čepičah preteklo nedeljo (že devete zapovrstjo) vreme organizatorjem, t. j. SPD Edinost iz Štebna, ni bilo prav nič naklonjeno. Težki deževni oblaki so grozeče viseli pod nebom. A to odločnih Štebjanov ni moglo prestrašiti. In res, ob zvokih domačega moškega zbora »Franc Leder Lesičjak«, ki je uvodoma zapel »Liepa kosa, ojštra kosa, roda rieže travico ...«, tudi sonce ni moglo drugače, kot da je preganalo oblake in s toplimi žarki pozdravilo resda bolj maloštevilno množico ljudi.

Že pri prvem tekmovalnem paru se je pokazalo, da je spretnost pri košnji lahko zelo različna, kajti Bernard Sadovnik ni dospel niti do polovice, ko je Gvido Sadjak že z glasnim vzklikom vrgel koso od sebe. Tako so nadaljevali, vendar je bila hitrost med drugimi udeleženci bolj uravnotežena. Razen tega pa se je vsak lahko tolažil, češ boljši od Bernarda pa že bom (in res se je to vsem posrečilo).

Zadnji tekmovalec je bil gost Herbert Kogoj iz Železne Kaple. Ta ni imel več nobenega so-tekmovalca, a mu ga tudi ni bilo treba. Prepričljivo je pokazal, kdo je pravi mojster na kosišču – in to ne prvič. Znan je namreč po tem, da mu pri podobnih tekmah ni bil nihče zlahka kos.

Medtem ko je komisija izvedencev preverjala kakovost košnje in izračunala rezultate (poleg časa in natančnosti košnje je bilo treba upoštevati še starost udeležencev), sta se vaška originala Albert Smreč-



Profesionalni kosec Herbert Kogoj

nik in Štefan Gregorič – nekateri pravijo celo, da sta zadnja prava vaška originala – pridružila godcema in zapela par narodnih. Tudi če niso bili pravilni vsi toni, to ni motilo nikogar. Nekateri pa so v tem času poskusili srečo pri tomboli.

Nazadnje so stali vsi izidi in glasili so se takole:

Moški domači: 1. Franc Modrej, Mala vas; 2. Franc Fera, Večna vas; 3. Gvido Sadjak, Globasnica

Ženske domače: 1. Apolonija Schmauzer, Šteben;

Moški gostje: 1. Herbert Kogoj, Železna Kapla; 2. Rafko Planinc, Krško; 3. Vinko Kušej, Blato;

Ženske gostje: 1. Rosi Kogoj, Železna Kapla;

Nagrade pa niso dobili le najhitrejši, temveč tudi najpočasnejši kosci Bernard Sadovnik je smel na podest po srp, ki mu ga je podarilo društvo, ker je za koso pač preslab. Menda so mu hoteli dati še kladivo, pa so se zbal, da bi to lahko preveč vplivalo na bodočo politiko Enotne liste. jo

BKK2 / AI / OGENJ V ALPAH

Kmetijstvo – arhitektura – umetnost

»Osnovne človekove potrebe – prehrana in bivališče – hočemo napolniti s kulturo. Kmetijstvo, arhitektura in umetnost naj bi dobili višji pomen. Rdeča nit pri tem našem delu je stalnost.« To so besede govornika društva BKK2, društva za gradbeno in kmečko kulturo na Koroškem iz Bad Kleinkirchheima, Franza Billerja.

To zamisel želijo potrditi z dobrodelno prireditvijo za amnesty international (ai), s koncertom »Pesmi zatiranih narodov« in ognjem v Alpah (Alpenfeuer). Soorganizatorji so direkcija zdravilišča Bad Kleinkirchheim, ai in iniciativa Ogenj v Alpah, ki so sodelovali tudi na tiskovni konferenci 2. avgusta v Celovcu, na njej pa so vsak iz svojega vidika potrdili in razložili sodelovanje pri tem projektu.

Dobrodelna prireditev bo 10. avgusta na Kaiserburgu. Na višini 2030 metrov bodo torej povezali kulturo, ekologijo in

vero. Za kulturni del bo poskrbel šentjakobski zbor »Rož« s programom »Pesmi zatiranih narodov«, ekumensko mašo bosta brala katoliški in evangeličanski župnik župnije Bad Kleinkirchheim. Prižig ognja v Alpah pa naj bi kot lanske leto opozoril na regionalne ekološke nevarnosti po vsej Evropi.

Izkupiček prireditve je namenjen organizaciji, za njen boj za človekove pravice.

Društvo BKK2

Omenjeno društvo je pred pičlim letom ustanovila peščica ljudi, ki so tesno povezani z vasjo Bad Kleinkirchheim. Združili so se iz potrebe. V občini je bilo namreč slišati, da namerava direkcija zdravilišča zgraditi kongresno hišo na zemljišču, ki bi bil potreben zaščite.

Cilji društva so na področjih arhitekture (skrbna gradnja), trajnega poljedelstva (za samozavest kmetijstva), umetnosti in glasbe.

K. W.

PRIREDITVE

SOBOTA, 10. 8.

- BAD KLEINKIRCHHEIM, Kaiserburg – BKK2
20.00 Dobrodelna open air – podpora amnesty international na Koroškem; ob 18. uri gorska maša, ob 20. uri koncert »Ponižani in razžaljeni«, ob 22. uri ogenj v alpah s povorko bakel v dolino. Vstopnice pri Kärntner Reisebüro v Celovcu (180 šil.), večerna blagajna 210 šil.

NEDELJA, 11. 8.

- ŽELEZNA KAPLA – ŠT. LENART
10.00 Tradicionalno Šentlenerško žegnanje po maši

TOREK, 13. 8.

- TINJE, v Domu
20.00 Odprtje razstave del gospe Hedwig Bledl »Slike in objekti«

ČETRTEK, 15. 8.

- RADIŠE – SPD »Radiše«
6.30 Društveni izlet v Slovenijo (Ljubljana, Postojnska jama, Predjamski grad, kosilo na turistični kmetiji). Prijave: T. Ogris, tel. 74 04 36, N. Wieser, tel. 74 03 09. Cena 250 šil., otroci 150 šil.

SOBOTA, 17. 8.

- ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPD »Danica«
20.00 »Evropski parlament«, pogovor z Bojanom Sturm-Schnablom, svetovalcem frakcije SPÖ v Evropskem parlamentu

NEDELJA, 18. 8.

- OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub Obir
14.00 Tekma koscev; kult. program vokalni kvartet »Jutro« iz Slovenije

ČETRTEK, 22. 8.

- RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
20.00 »Evropski parlament«, pogovor z Bojanom Sturm-Schnablom, svetovalcem frakcije SPÖ v Evropskem parlamentu

PETEK, 23. 8.

- ŠENTJANŽ, k & k center
20.00 »Evropski parlament«, pogovor z Bojanom Sturm-Schnablom, svetovalcem socialdemokratske frakcije v Evropskem parlamentu

SOBOTA, 24. 8.

- TINJE, v Domu
20.00 »Evropski parlament«, pogovor z Bojanom Sturm-Schnablom, svetovalcem frakcije SPÖ v EP

PETEK, 30. 8.

- PLIBERK, v šotoru SPD »Edinost« na jormaku
11.00 4. mednarodno srečanje upokojencev s plesom, humorjem, srečolovom. Igra trio »Nasmeh«.

SOBOTA, 31. 8.

- PLIBERK, v šotoru SPD »Edinost« na jormaku
12.00 Koncert godbe na pihala Liboje
15.00 Ples in prosta zabava ob glasbi »Podjunske muzikantov«. Vmes slovenska oddaja v živo »Voščila«

RAZSTAVA

Šentjanž, K & K center
»Ko bo cvetel lan«
Razstava o lanu in ovci

OBVESTILO

Slovenska študijska knjižnica bo od 12. avgusta do 9. septembra zaprta!

TEDEN V PLANINAH

od 18. do 23. avgusta

Katoliška mladina ponuja tudi letos za vse tiste, ki želijo zbežati pred nemirom vsakdanjega življenja v tišino kraljestva gora možnost »življenjskih vaj«. Odkrili bomo srce Julijskih alp in se povzpeli na Triglav, Razor, Kanjavec, Pihavec ... Udeleženci potrebujejo dobro kondicijo ter nekaj gorskih izkušenj.

Vodijo Peter in Stanko Olip ter Hanzej Sticker.

Stroški pribl. 1000 šil.

Podrobnejše informacije ob prijavi, ki jih sprejema Hanzej Sticker, tel. 04253/597, ali pa Stanko Olip, tel. 04254/20 02.

Marta Velik – 70 let

Ne bi jih ji prisodil, sedem križev, tako mladostna, živega duha in vsestransko zainteresirana je Marta Velik.

V družbi številnih sorodnikov in prijateljev, ki so jo presenetili z velikim slavljem, je Marta praznovala svoj rojstni dan 3. avgusta. Rojena je bila v Selah kot hči tedanjega župana in vaškega krojača in v Selah tudi hodila v šolo. Od tam je šla v Šentpeter, kjer je zaključila gospodinjstvo šolo.

Ko je nastopil hudi čas nacizma, je njen oče izgubil svojo funkcijo, njo pa so poslali na zloglasni »Arbeitsdienst« v bližino Semmeringa. Leta 1950 se ji je rodil prvi sin Zdravko, kmalu nato pa je odšla na delo v Švico. Po vrnitvi leta 1953 se je poročila s Hermanom Velikom, učiteljem iz Železne Kaple, in kmalu so se odprla vrata ljudske šole na Kotu, kjer je Herman služboval do svoje prerane smrti leta 1976.

Marti in Hermanu so se rodili še otroci Majda, Eda, Silvija in Marjan.

Marta pa je vseskozi bila vneta prosvetna delavka, ustanovila je pevski zbor Selska dekleta, rada je igrala, za Slovensko prosvetno zvezo je prevzela delo za potujočo knjižnico in razpečevala slovensko literaturo. Dolga leta je bila duša Slovenskega prosvetnega društva »Košuta«, ki se je po smrti njenega moža preimenovalo v SPD »Herman Velik«. Znano je, da ima Marta Velik tudi pesniško žilico: otroci so ji ob rojstnem dnevu zapeli njeno lastno pesem, ki jo napisala še svoji materi. Tisti pa, ki so obiskovali ljudsko šolo na Kotu, jo imajo v spominu kot nekakšno šolsko mamičo, ki je skrbela za lajšanje



večjih in manjših bolečin in prask, sušila je premočeno obleko in gledala, da je bilo otrokom čim lepše v »njeni« šoli. Zato se je tudi pred nekaj leti zelo angažirala, da šole na Kotu niso ukinili, otroke pa bi morali pošiljati z avtobusi v Borovlje. Šola je ostala, Marta pa še vedno bdi nad njo.

Marti, razgledani, aktivni in dobrosrčni koroški Slovenki, so njeni otroci pripravili slavje posebne vrste. Bilo je pravo presenečenje: zbrala se je skoraj vas »žlahta«, iz Švice pa je prišla njena nekdanja šefinja, za katero ni več vedela, če sploh še živi. Milica Hrobath, rojakinja iz Sel, je naredila prvi »talk show«, ko so drug za drugim prihajali stari znanci čestitat. Med drugimi je prišel tudi nekdanji predsednik koroškega deželnege zbora Josef Guttenbrunner, dober prijatelj družine.

Draga Marta, tudi Zveza slovenskih organizacij in posebej še uredniki Slovenskega vestnika ti najpristrčneje čestitamo k jubileju in ti želimo, da boš enostavno ostala taka, kakršna si: najboljša!

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 8. 8.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja.

Petek, 9. 8.

18.10 Kulturna obzorja.

Sobota, 10. 8.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

Nedelja, 11. 8.

6.08 Dobro jutro, Koroška – Guten Morgen, Kärnten! Duhovna misel (mag. Stanko Olip).
18.00 6 x 6 – Domače uspešnice.

Ponedeljek, 12. 8.

18.10 Kratek stik.

Torek, 13. 8.

18.10 Partnerski magazin.

Sreda, 14. 8.

18.10 Domača glasbena mavrica.
21.04 Glasbena oddaja.

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 11. 8.

13.30 ORF 2

PONOVI TVI

PONEDELJEK, 12. 8.

16.55 TV SLO 1
2.30 ORF 2

Z naslednjimi prispevki:

■ 63. Mednarodni Celovski sejem: Pestra ponudba s spremljajočim programom v konkurenci z vzporedno potekajočim 46. Gorenjskim sejmom v Kranju

■ Olimpijske igre v Sidneyu 2000 bodo praznik narodnih skupnosti sveta.

■ Protitež poletni lahkotni kulturi: Mladi kulturniki oživljajo grad pri Vovbrah.

■ »... al žanjica žanje«: Na Glinjah skupina žensk starega poletnega opravila še ni pozabila.

■ Preprosti recepti iz otroške kuhinje: Polnjeni čolni iz krompirja, pizze in sadne kreme.

■ Začetek nogometnega prvenstva v regionalni ligi: SAK – Austria Klagenfurt

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Glavna urednica Sonja Wakounig;
uredniki Jože Rovšek, Franc Wakounig,
Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

KRAJEVNA SLOVENSKA PROSVETNA DRUŠTVA

Predavanja in diskusije

»Evropski parlament«

z Bojanom Šnablom, sodelavcem avstrijske socialdemokratske frakcije v Evropskem parlamentu

sobota, 17. 8. '96, ob 20. uri
v kulturnem domu v Šentprimozu

torek, 20. 8. '96, ob 20. uri

v Uničevi kulturni štavi pri Bistrici na Zilji

sreda, 21. 8. '96, ob 20. uri • v društveni sobi v Železni Kapli
četrtak, 22. 8. '96, ob 20. uri • v kulturnem domu na Radišah
petek, 23. 8. '96, ob 20. uri • v k & k v Šentjanžu

sobota, 24. 8. '96, ob 20. uri

v Katoliškem domu prosvete Sodalitas v Tinjah

Praznujejo

Ani Golavčnik iz Šentlipša pri Žitari vasi – 60. rojstni dan in god; Ljudmila Sienčnik iz Dobrle vasi – rojstni dan; Ljudmila Luschin iz Žitare vasi – rojstni dan; Barbara Knes iz Mlinč – rojstni dan; Marija Pörtsch iz Železne Kaple – 40. rojstni dan; Anka Hafner z Bistrice nad Pliberkom – rojstni dan; Milka Lužnik s Polene pri Šentlipšu – 70. rojstni dan; župnik dr. Jože Marketz z Radiš – rojstni dan; Avgust Eberwein iz Repelj – osebni praznik;

Helena Kropivnik iz Rinkol – rojstni dan; Marija Dovjak – Hribernica iz Sel – rojstni dan; Marija Kelih – Mlakarjeva – 85. rojstni dan; Igor Kraut – Poltnikov z Bistrice pri Šmihelu – 40. rojstni dan; Mihi Antonič z Reke – rojstni dan; Tonči Gabriel – Strden iz Leš – rojstni dan; Anica Urbajs z Žoprač – rojstni dan; Amalija Komar iz Prible vasi – 87. rojstni dan; Nacej Ročnik z Obirskega – 70. rojstni dan; Mario Melcher iz Svaten – 30. rojstni dan.

SLAVLJENCEM ČESTITA TUDI SLOVENSKI VESTNIK

POD VRŠIČEM

Žalna slovesnost pri ruski kapelici

12. marca 1916 je snežni plaz zasul več kot 300 ruskih vojni ujetnikov in njihovih stražarjev, ki so gradili cesto čez gorski prelaz Vršič. V spomin na žrtve so Rusi pod Vršičem zgradili kapelico. V nedeljo, 28. julija, je bila pri tej kapelici žalna slovesnost. Udeležili so se je ugledni gostje iz Moskve pod vodstvom podpredsednika ruske federacije Sergeja Baburina, ki se je zahvalil predvsem domačinom, Kranjskogorcem, ki so vsa leta vzorno skrbeli za kapelico. Maševal je škof, episkop Inno-

kentij Dimitrovski, v kulturnem programu pa so nastopile ruske pevke in cerkveni zbor iz Gorič pri Golniku. Slovesnosti so se udeležili tudi ruski veleposlanik v Sloveniji Aleksej Leonidovič Nikiforov, slovenski predsednik Milan Kučan, ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, stalni predstavnik Slovenije pri sedežu OZN v Ženevi dr. Anton Bebler idr.

Slovesnost so skupaj pripravili občina Kranjska Gora, Društvo slovensko-ruskega prijateljstva in rusko veleposlaništvo v Ljubljani. **Lojze Kerštan**

Slovenska okupacija na Hrvaškem



Piše prof. dr. Zmeda

Drage dame, poceni gospodje (ali obratno, če mislite; toda jaz že menim, da smo gospodje bolj poceni izdaja vrste človek kot dame)! Tako neka-ko se je začel nagovor mojega zadnjega prispevka, toda, ali je postal žrtev tiskarskega škrata, ali pa ga je scenzuriralo že kar uredništvo. Slednjega ne izključujem, ker mi sem in tja pusti prijazno vedeti, da moji stavki, predvsem stranski stavki, postajajo daljši in daljši. Tako jih pač sumim, da mi včasih kakšno misel, lepo skonstruirano in po vseh nepravilih umetnostno spleteno v lep dolg stavek, enostavno priškrbenejo, bralci pa si verjetno mislijo, da sem ob pisanju nekoliko pregloboko pokukal v kozarček poleg sebe. Ne, drage bralke in cenjeni bralci, ni tako, oziroma to po navadi nima vpliva na moje pisanje. Vam in uredništvu slavno sporočam, da znam pisati tudi kratke stavke. Celó zelo kratke. Ni problem. Enostavno naredim piko. Po dveh, treh besedah. Po eni. Če hočem. Pa nočem. Pika. Ni vse lepo, kar je kratko, niti ni nujno jedrnat. Seveda tudi ni vse užitek, kar je dolgo. A jaz pač pišem kakor pišem, in ker sem Zmeda, pa še profesor, so pač stavki malo daljši. Da bo tudi uredništvo zadovoljno, bom včasih napisal tudi kakšen kratek stavek, morda celo cel prispevek. Obljubljam. A tokrat ne. Je dopustni čas, čas sproščene, lenarjenja, nekoliko večje svobode, manj dolžnosti, pa se ne bom jaz trudil s kratkimi stavki, ko mi pa bolj pašejo dolgi. Se strinjate? Hvala!

Kako pa vi, ste že bili na dopustu? Ste se spočili in sprostiti? Upam. Kajti tudi dopust ni garancija za mir. Jaz sem npr. doživel slovensko okupacijo na Hrvaškem,

ki me je zelo vznemirila, res. Kaj se je zgodilo, me vprašate. No, povedal vam bom. Bilo je tako: Nekega jutra se zbudim pod figovim drevesom na hrvaški strani Piranskega zaliva. Če se spominjate, to je tisti zaliv, ki bi ga Slovenija rada imela, pa ji ga Hrvati ne dajo. Jaz pa svobodoljubno ležim pod figo, kar v travi, kajti pozno ponoči sem prispel, šotora nisem hotel postavljati, znanci so me povabili na vino itd., saj veste, kako je to. Pa nekaj lomasti okrog mene, tako da odprem oči. Kaj zagledam nad sabo – dobro pitano žensko. Ko vidi, da sem se zbudil, se širokoritno postavi pred mene – pozabil sem vam povedati, da je bila naga, ker sem se nahajal v nudističnem kampu, z obema rokama zajemajoč kaže na prostor okrog drevesa do vode in pravi z ljubljanskim naglasom: »All this is occupied.« Prvi hip se resno prestrašim, saj veste, kako je, če vas je ravno nekdo zbudil iz sanj. Ali je že spet vojna, si mislim, ali je Slovenija z novim policijskim čolnom in novo prvo vojno ladjo osvobodila, kakor se temu danes pravi, Piranski zaliv? Pa od kdaj ima tudi ženske voja-ke, povrhu še pitane in nage? Šele po nekaj trenutkih sem spoznal, da to ni bila bojna operacija. V vodi so se nekateri turisti že sproščeno kopali in smejali, drugi so ravno pred šotorom zajtrkovali, torej Slovenija še ni zasedla tega delčka Hrvaške. Hvala bogu je bila to le privatna okupacija fige s strani Slovenke, ki si je hotela prisvojiti svojo privatno malomeščansko idilo pod javno istrsko figo. Ko sem to, moten v svojih sanjah, dojel, sem okupatorico v pravi srbohrvaščini nekam poslal in mirno nadaljeval počitek pod »svojo« kolektivno figo.

No, če boste šele šli, – lep in miren dopust!

DVOJEZIČNO JE BOLJE – TROJEZIČNO ŠE BOLJŠE

Za vse, ki želijo poživiti svoje znanje angleščine, organizira Politično upravna akademija (PUAK) tečaj konverzacije v angleščini. Tečaj bo 14-dnevno (po 3 ure), pričetek bo meseca oktobra 1996. Prijave in informacije: PUAK, Milka Hudobnik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec – tel.: 0 46 3/54 0 79-22.

IZ ŽENSKEGA VIDIKA

Naše šibkosti in močne strani

Piše dr. Štefka Vavti

Vsaka izmed nas si želi – o tem sem prepričana – da pozitivno vpliva na druge, da je priljubljena pri prijateljih, na delovnem mestu in v družini. Vendar pa včasih vse kaže, da smo si pri tem same sebi na poti in se (podzavestno) bojkotiramo. Poznate vaše šibkosti in močne strani? Ali sploh veste, kako vplivate na druge? Velikokrat se namreč podoba, ki jo imamo same o sebi, bistveno razlikuje od tiste, ki jo vidijo drugi. Skratka občudujemo vse tiste, ki nase opozarjajo s svojim šarmantnim značajem, s svojo lepoto in s svojim sončnim bitjem, pri tem pa rade pozabimo, da ti darovi nobenemu niso bili položeni v zibelko, temveč da so sad dolgoletnega dela s seboj. Izžarevanje torej ni slučajno, ni skrivnost ali pa dar usode, nasprotno, pri osebah, ki so nam simpatične in ki jih imamo rade okrog sebe, enostavno harmonira mešanica iz (zunanje) lepote, temperamenta, angažmaja in telesne drže. Prvi korak k uspehu pa je ta, da bolje poznamo sebe in različne strani svoje osebnosti. Psihologi nam pri tem pomagajo z dobrimi nasveti kot so tile:

■ **razvijte pozitivno podobo o sebi**, namesto da se kritizirate in izpostavljate vaše šibkosti (npr. »Moje noge so predebele!«);

■ **glejte na govor vašega telesa** (Köpersache), kajti ta kaže vaši okolici, kako se počutite v svoji koži (pustite morda vse viseti?);

■ **pokažite vašo navdušenost in živahnost**, namesto da ste vedno le kritične do sebe in do drugih;

■ **poiščite vaš osebni stil** (npr. pri obleki, kozmetiki ipd.), ki naj ne bi ustrezal le zadnjemu kriku mode, temveč tudi vaši osebnosti;

■ **pokažite vaše občutke**, namesto da jih skrivate za fasadami in raznimi vlogami, ki jih igrate (vloga, žrtve, napadalke ipd.). Ne bodite vedno ljubke in prilagodljive, postavite se – če je treba – tudi po robu;

■ **pokažite zanimanje za druge** in za njihove občutke in bodite pri tem aktivne!

Nevoščljivost in ljubosumnost imata svoje korenine največkrat v strahu, da niste dovolj lepe in »dobre«. Poiščite raje svoje pozitivne strani, namesto da zapravljate čas in energijo z ljubosumnostjo na druge.

In nazadnje še tole: bodite pogumne in prevzemite odgovornost zase in za vašo dejanja. Tako boste vse bolj zanimive tudi za druge.

43 KRIŽANKA Sonja Wakounig

1	2	3	4		5	6	7	8		9
10					11					
12					13				14	
15				16		17				
		18			19		20			21
	22				23	24				
25				26					27	
28		29		30					31	
32			33					34		
35					36	37				
38					39					

VODORAVNO: 1. slovenski pisatelj, doma iz Muljave ob Krki, avtor Desetega brata 10. uboj 11. največja ptica v Alpah 12. zelo zgodaj 13. nenadno pomanjkanje telesnih sil z izgubo zavesti 15. avstrijski pesnik (Georg) 17. drugo ime za Kitajsko 18. očetova ali materina sestra 20. nosilci dednih zasnov na kromosomih 22. izhrojena pot v snegu 23. trikotnik 25. Belak Ljerka 25. kemični element, znak Y 27. egipčanski sončni bog 28. angleško »uho« 30. glavno mesto Latvije 31. kemični znak za aluminij 32. borba med dvema osebama 34. ljubkovalna beseda za babico 35. popust v ceni, tudi glavno mesto Maroka 36. pogorje v Aziji 38. pristaniško mesto v Alžiru 39. čas maškar
NAVPIČNO: 1. šotor mongolskih nomadov 2. arabsko moško ime 3. vrsta skladbe 4. narod severnoameriških Indijancev 5. plakanje, vek 6. zakletev 7. veroizpoved 8. sestavek v časopisu 9. četrta dimenzija 14. razgled 16. okr. za liter 19. veža v starorimskih hišah 21. država, ki meji na Avstrijo in Slovenijo 22. najvišji predstavnik v avstrijskih deželah 24. oslov glas 25. stegno, zgornji del noge 26.

čebelji samec 29. trgovsko blago 33. upravitelj banovine 34. avstrijska gledališka in TV igralka (Elfriede) 36. kemijski znak za zlato 37. Lokar Sonja

Rešitev iz prejšnje številke:

VODORAVNO: 1. GOTTFRIED VON EINEM 15. RANAR 16. TRIK 17. KROTA 18. AZALEJA 21. ARL 22. SIRAR 23. DALEKOSEŽNOST 25. VU 26. SLAP 27. ELAN 31. CA 33. PERZEJ 34. NERAVEN 36. KRENN 38. NASILNOST 39. STANCA 40. CJ 41. KLISIR 42. VERZALKA 45. AS 46. RV 47. ER 48. IR 49. POE 51. TRIO 53. EMISIJA 56. POKOJ 59. EMU 60. UTVARA 61. LAVANT
NAVPIČNO: 1. GRADEC 2. OAZA 3. TNALO 4. TALE 5. FREKVENCA 6. ET 7. DRAŽLJAJ 8. VIRNA 9. OKLOPNIK 10. EKSTERNISTKA 11. IRI 12. NOR 13. ETA 14. MARK 19. JOURNALIST 20. AS 24. ESENCA 28. LAOS 29. AVSTRIJA 30. NETIVO 32. AKTER 33. PENZUM 35. ELLA 37. RAR 39. SVEČE 43. KRIV 44. PO 49. PAR 50. EP 52. ROV 53. EU 54. IU 55. JA 57. OL 58. AT

Adijo Atlanta, na svidenje v Sydneyu!

Največje doslejšnje olimpijske igre so končane. V zgodovino gredo zaradi 100-letnice, zaradi doslej največjega števila sodelujočih športnikov (skoraj 11.000 iz 197 držav), zaradi največjega števila podeljenih kompletov medalj, zaradi največjega finančnega vložka, žal pa tudi zaradi bombne eksplozije, dveh mrtvih in preko sto ranjenih, zaradi komercializacije iger in amerikanizacije, zaradi prometnega kaosa in pomanjkljive organizacije.

Ko je predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja Juan Antonio Samaranch v ponedeljek zjutraj po našem času 26. olimpijske igre v Atlanti razglasil za končane, jih pomenljivo ni kot vsake doslej razglasil za najboljše in najuspešnejše, temveč samo za največje. Kaj več kot »Hvala, Amerika« ni zmoget. Upravičeno. Že omenjene pomanjkljivosti so resno motile. Tekmovanja je v Atlan-

ti, ameriškem rekorderju po kriminalu, varovalo okrog 60.000 varnostnikov, pregledi športnikov in funkcionarjev so bili temeljiti in dolgotrajni, zamujali so na tekmovanja, po mestu pa so se kriminalci lahko sprehajali neovirano. Igre so organizatorji tržili do največje mere, tribune so bile vedno polne gledalcev, organizacija prevozov pa ni delovala, zato je v mestu vladal pravi prometni kaos. Za potek so Američani vključili ogromen računalniški in informacijski sistem, ob njem pa je zatajil človek. Na rezultate je bilo potrebno čakati tudi po dobro uro.

Športnike pa je najbolj motila popolna amerikanizacija. Mediji so poročali v glavnem le o ameriških uspehih, vsi ostali dosežki pa so bili zanje skoraj nepomembni. Nastajal je vtis, da so igre ameriško prvenstvo z nekaj mednarodne udeležbe, ki je pač potrebna, da se njihovi



športniki z nekom merijo. To pa se na olimpijskih igrah ne bi smelo dogoditi.

In ko je delegacija Sydneya, organizatorja prihodnjih prvih olimpijskih iger v tretjem tisočletju zapuščala Atlanto, je bila pomirjena, kajti toliko napak res ne bo mogla zagrešiti.

J. R.

Bukovčeva stotinko do zlata



Velik uspeh na olimpiadi je dosegla najboljša slovenska atletinja Brigita Bukovec (slika). V profesionalnih tekmovanjih je na 110 metrov z ovirami že dvakrat popravila svoj državni rekord, v finalni tekmi pa še tretjič in dosegla čas 12,59. S svetovno prvakinjo Ljudmilo Engquistovo sta pretekli v cilj tako izenačeno, da je o zmagovalki odločil šele fotofiniš, ta pa je pokazal stotinko sekunde razlike. Veselje v slovenskem taboru je bilo nepopisno.

V zaključnih nastopih se je izkazala tudi Avstrijka Theresia Kiesl. V težkem teku na 1500 metrov je osvojila bronasto medaljo.

Razočarali pa so avstrijski jahalci, saj so tako ekipno kot posamično osvojili le četrti mesti.

Po končnem izkupičku medalj so na prvem mestu ZDA

s skupaj 101 medaljo, druga je Rusija (61), tretja Nemčija (63, toda manj zlatih) Slovenija si z Namibijo deli 55.

mesto z dvema srebrnima, Avstrija pa je 57. z eno srebrno in dvema bronastima medaljama.

Izreden nastop Petra Wrolich

Povsem zadovoljen s športnim nastopom na olimpiadi se je Peter Wrolich vrnil spet na Koroško. Na krožni dirki je zasedel 54. mesto, 2 min. in 49 sek. za olimpijskim zmagovalcem – Švicarjem Richardom Pascalom. Prvič so na tej olimpiadi tekmovali tudi profesionalci, ki so seveda imeli v rokah celoten potek tekmovanja. Med prvih petdeset tekmovalcev so se uvrstili

samo trije tako imenovani »amaterji«. Tekmovanje preko 221 km je bilo tudi temu primerno hitro, poprečna hitrost je znašala 45,2 km/h. Peter po tekmi: »Prvič sem imel občutek, da sem na pravi kolesarski dirki. Profesionalci vozijo takšne tekme vsak teden, mi pa trikrat na leto. Sam sem presenečen, da sem brez večjih težav do konca zdržal z njimi!«

NOGOMET – POKAL ÖFB

SAK nesrečno podlegel



Lippusch se je zelo potrudil

Z veliko napetostjo so nogometaši in z njimi številni navijači pričakali tekmo za pokal ÖFB, preteklo sredo proti VSV iz Beljaka. In tudi tokrat se je VSV izkazal kot zelo homogeno in udarno moštvo, proti kateremu SAK ni našel prave strategije. VSV, ki zagotovo šteje med favorite za naslov prvaka v regionalni ligi, je presenetljivo premagal ekipo trenerja Kirisitsa z 2:1 (1:0).

SAK je od začetka močno pritiskal, vendar brez uspeha, Alojz Sadjak pa je celo v 8. minuti napravil veliko priložnost, ko je tik pred golom z močnim strelom zadel samo vratnico. Za presenečenje pa je v 26. minuti poskrbel legionar Mijić, ko je z ostrim strelom premagal dobrega vratarja SAK Adija Prescherna. Igralci SAK so bili nato nekoliko zbegani nad nepričakovanim vodstvom gostov iz Beljaka, kljub temu pa niso popustili. Pred koncem prvega polčasa je Eberhardov strel z glavo ubranil odlični vratar VSV Dietrichsteiner. Od začetka druge polovice pa je VSV prevzel iniciativo in v 56. minuti je Pernigg dosegel odločilni gol. V protinapadu pa je legionarju Omeroviću, od katerega so gledalci upravičeno pričakovali boljšo igro, z lepim golom premagal vratarja VSV. Kljub naporom v zadnjih 30 minutah moštvo SAK ni uspelo izenačiti. Gostje iz Beljaka so v

zaključni fazi tekme igrali zelo defenzivno in tako zmago srečno odnesli domov. SAK v tej tekmi še zdaleč ni pokazal optimalne forme, premalo je bilo igr na krilih, hitrega podajanja žoge, odločnejšega napadanja in koncentriranega streljanja na gol nasprotnika. Velika hiba pa je, da igralcem ni uspelo realizirati nekaj izrednih priložnosti. Tekma je bila napeta, hitra in borbena, sodnik Reinwald pa je razdelil kar 5 rumenih kartonov.

Predstava SAK v prvem kolu tekmovanja za avstrijski pokal se je proti pričakovanju trenerja in igralcev hudo ponesrečila; igralci, trenerja in vodstvo pa tudi navijači so bili zaradi izpada potrti. Zdaj se bo moštvo koncentriralo na prvenstvo, ki se bo pričelo v petek. Prvo tekmo pa bo SAK igral v mestnem stadionu proti celovski Austrii.

m. š.

PRVENSTVENA TEKMA

A. Celovec – SAK

na mestnem stadionu
v petek 9. 8. • 19.00
predtekma – 16.45
A. Celovec II – SAK II
Vabljeni!

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 40

Blackburne – Lipschutz / New York 1889

Črni kmetje ob podpori dame že prodirajo na daminem krilu in položaj na šahovnici daje vtis, da je beli napad otopen. Beli, ki je na potezi, pa

misli drugače in v napad na črnega kralja usmeri še zadnje moči, in to zelo uspešno. Več kot sto let stara kombinacija ima še vedno svojo udarno moč!

Rešitev štev. 39

Napad na črnega kralja pričinja beli z odlično potezo 1.e6!. Odprla se je diagonala črno poljnemu lovcu in beli grozi z matom na polju g7. Po izsiljenem 1...Db2: 2.e7+ je črni kralj zopet na prepihu. Beli to večje izkoristi 2...Kf7: 3.Dg6+ in črni kralj je nemočan pred matom, ki sledi s potezo 3...Kg8 4.De8:mat!

